SIRDARYO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2021- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)

SIRDARYO VILOYATI
UZSTAT
STATISTIKA BOSHQARMASI

Tadbirkorlik subyektlari iqtisodiyotni rivojlantirish, aholi bandligi va daromadlarini oshirishda muhim omildir. Ushbu soha vakillarini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash maqsadida, oxirgi yillarda Prezidentimizning ko‘plab farmon va qarorlari qabul qilindi.

Jumladan, tadbirkorlik faoliyatini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish, turli ruxsatnomalar olish va boshqa ko‘plab xizmatlar tartib-qoidalari soddalashtirildi. Bu borada qulaylik yaratish uchun Davlat xizmatlari agentligi va uning joylardagi markazlari tashkil etildi. Tadbirkorlik subyektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish bo‘yicha vakil (Biznes-ombudsman) devoni tashkil qilindi.

Barcha hududlarda tadbirkorlar murojaatlarini qabul qilib, hal etishga ko‘maklashadigan Bosh vazir qabulxonalari tashkil etildi. Vazirlar Mahkamasi huzurida Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishni qo‘llab-quvvatlash davlat jamg‘armasi faoliyati yo‘lga qo‘yildi. Tijorat banklari tomonidan tadbirkorlarga ajratilayotgan kreditlar hajmi oshdi.

Oxirgi yillarda hukumatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlarining faoliyatini yanada rivojlantirish va barqaror faoliyat ko‘rsatishini ta’minlash maqsadida yaratib berilayotgan shart-sharoitlar va qulayliklar natijasida faoliyat ko‘rsatayotgan hamda yangi tashkil etilayotgan korxona va tashkilotlar soni yildan-yilga sezilarli ravishda oshib bormoqda.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risidagi mazkur ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Davlat xizmatlari agentligi ma’lumotlar bazasi asosida, 2021-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar soni

(2021- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Ro‘yxatdan o‘tgan korxonalar
17 043
104,5 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar
15889
103,8 %

Yangi tashkil etilgan korxonalar
(2021-yilning yanvar-noyabr oylarida)
2 243
79,7 %

Mamlakatimizda qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy o‘zgarishlar amalga oshirilmoqda. O‘z o‘rnida, tadbirkorlik subyektlarini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinib, davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichma-bosqich ishlab chiqilib, amaliyotga tatbiq qilinmoqda. Bu esa aholi hamda xorijiy investorlarning o‘z shaxsiy biznesini yo‘lga qo‘yish va rivojlantirish uchun muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda.

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2021- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda va o‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati bilan)

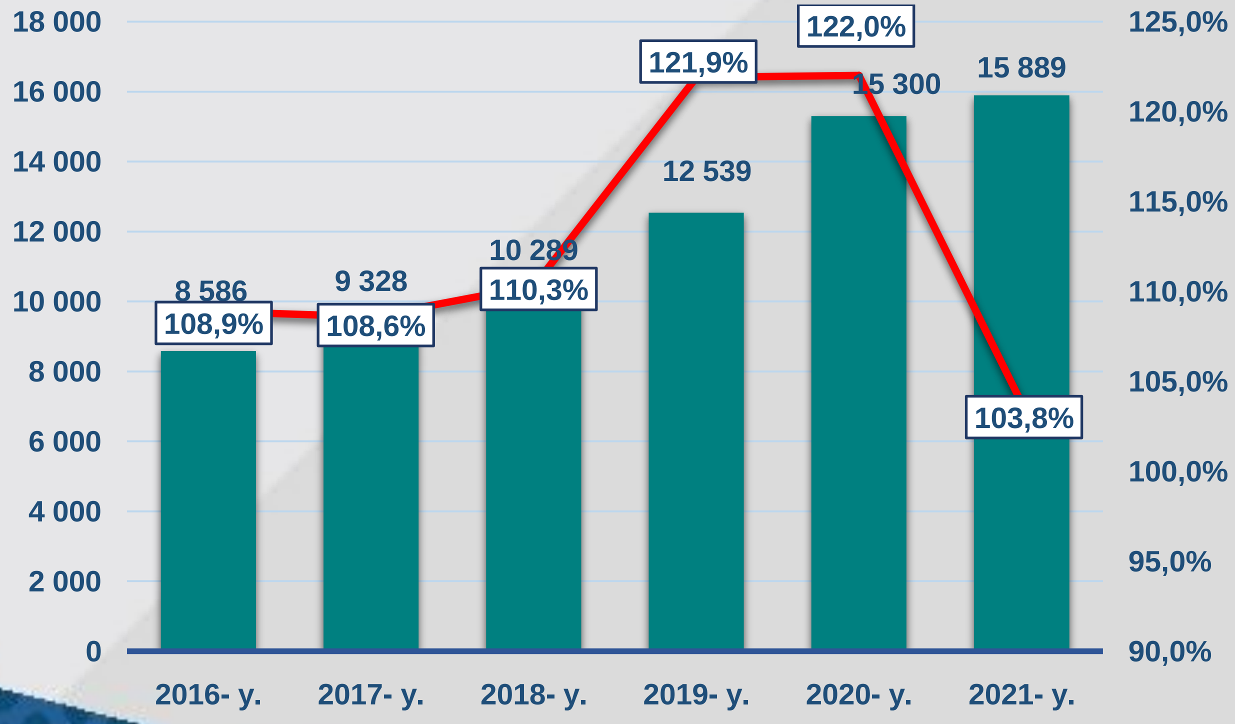

Faoliyat ko‘rsatayotgan tijorat korxonalari soni

(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2021- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

10630

Mas’uliyati cheklangan jamiyat

351

Oilaviy korxona

89

Unitar korxona

2 499

Xususiy korxona

22

Aksiyadorlik jamiyati

246

Boshqa korxonalar

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 2021- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

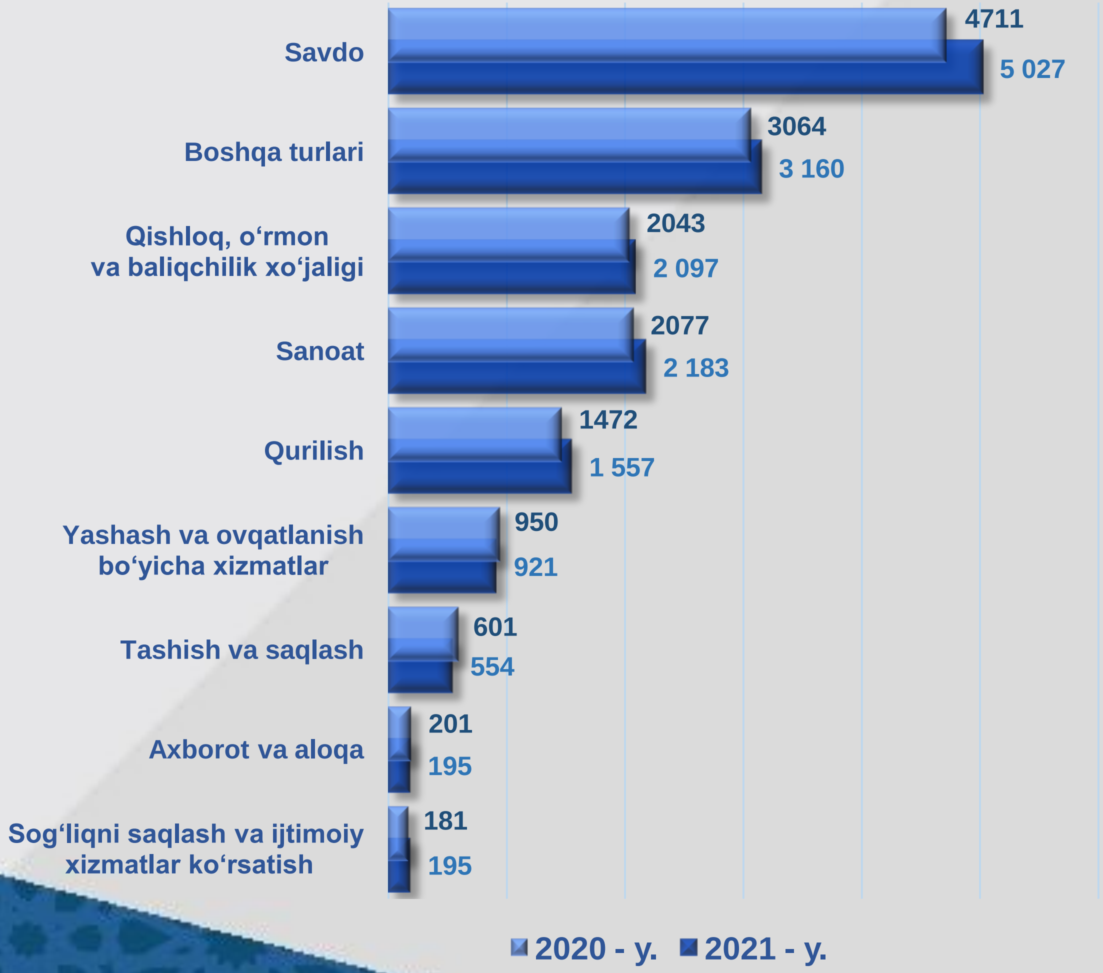

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha, yanvar-noyabr oyida)

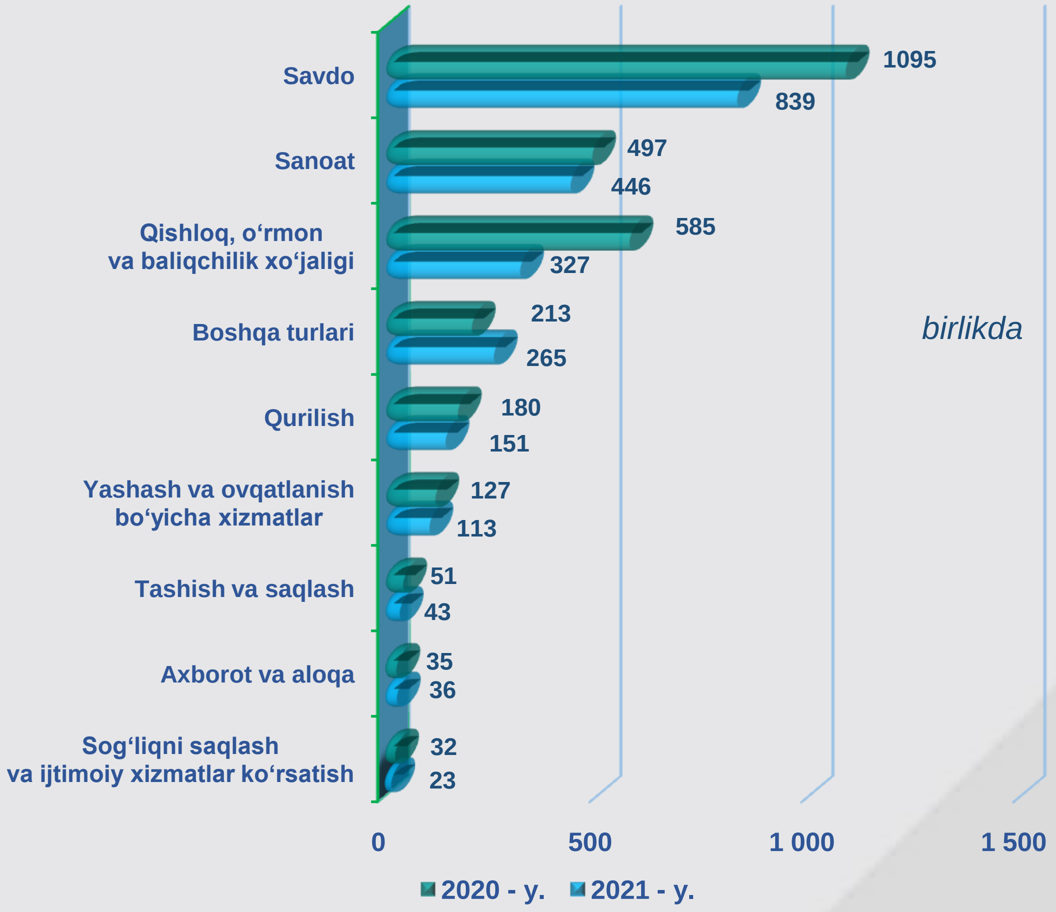

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(yanvar-noyabr oyida, birlikda)

Qishloq, oʻrmon va baliqchilik xoʻjaligida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar

(2021- yil 1- dekabr holatiga koʻra, birlikda)

Jami faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 2,6 foizga oshdi

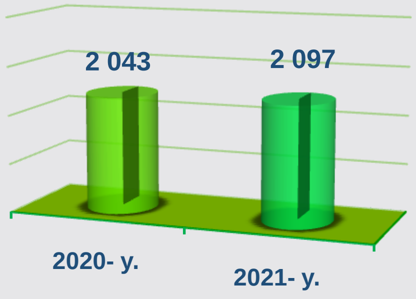

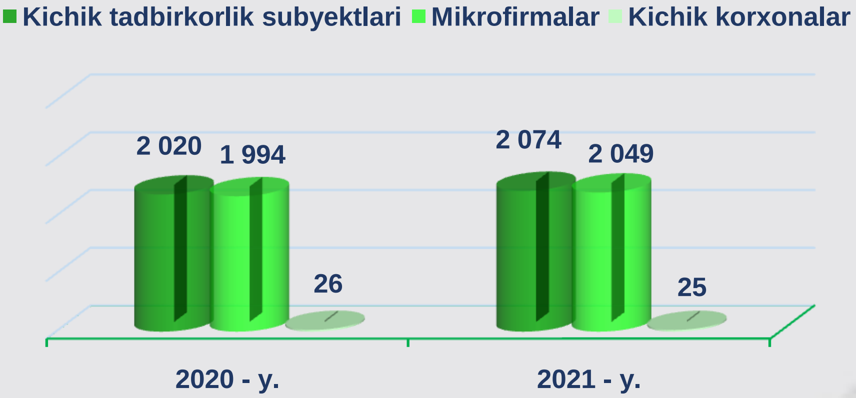

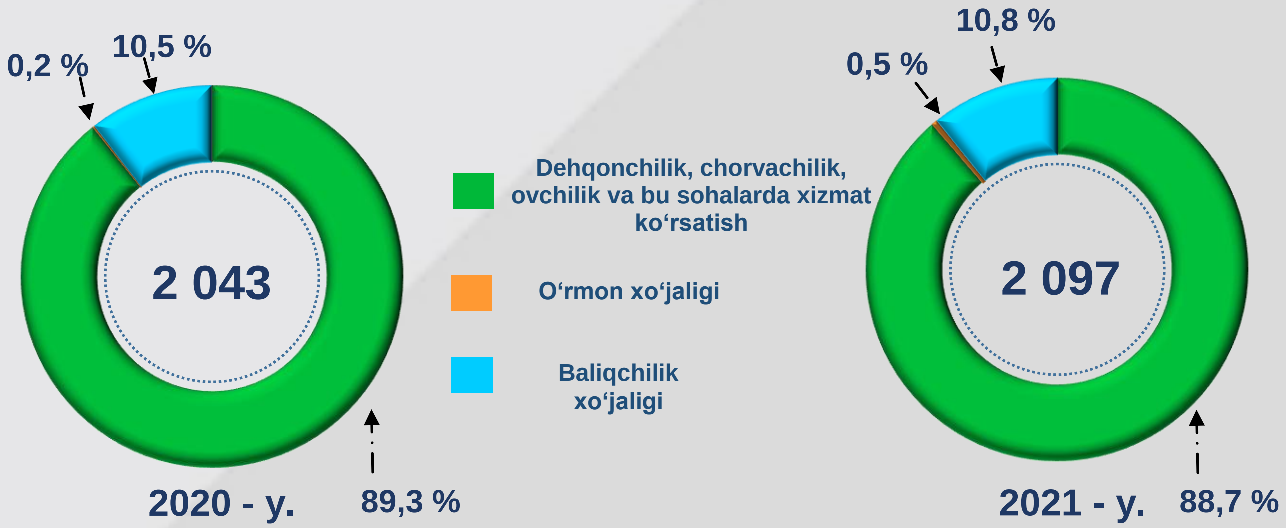

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2021- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan* 5,1 *foizga oshdi

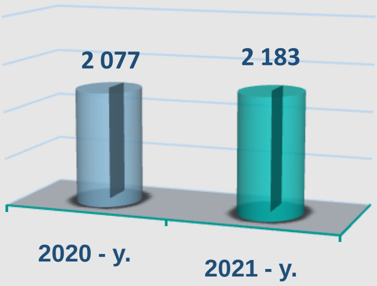

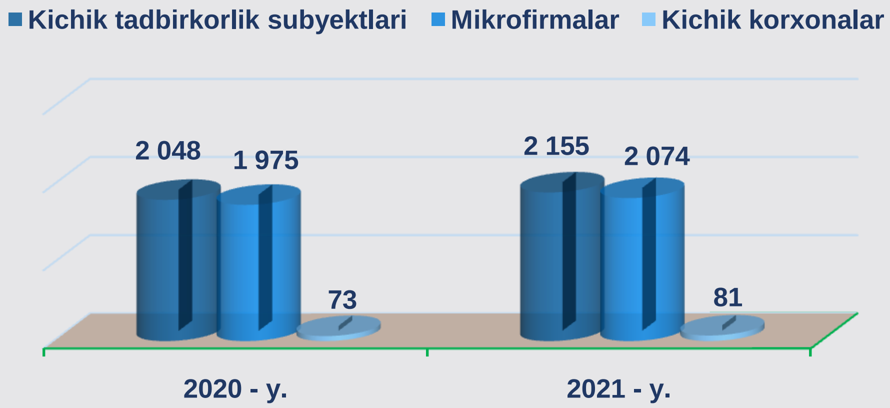

103

Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

2 024

Ishlab chiqarish sanoati

20

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash

36

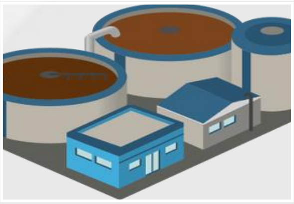

Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish

2021- yil 1 - dekabr holatiga ko‘ra, sanoat korxonalari va tashkilotlari soni 2 183 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 105,1 % ga oshdi.

Jami sanoat korxonalari va tashkilotlari ko‘payishining asosiy omili – (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan), ishlab chiqarish (qayta ishlash) sanoatida – 105,7 % ga (jami sanoatdagi ulushi 92,7 %), tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash – 105,1 % ga (jami sanoatdagi ulushi 4,7 %), elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash – 6,7 % ga (jami sanoatdagi ulushi 0,9 %) o‘sishidir va suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilishning 12,2 % ga (jami sanoatdagi ulushi 1,6 %) ko‘payishiga sabab bo‘ldi.

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2021- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 5,8 foizga oshdi

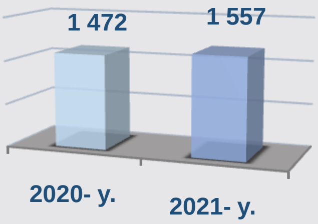

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

5,7
foizga oshdi

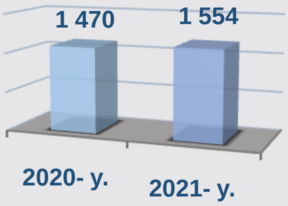

Mikrofirmalar

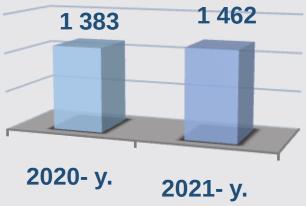

Kichik korxonalar

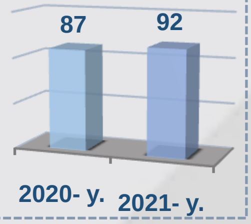

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

11,0
foizga oshdi

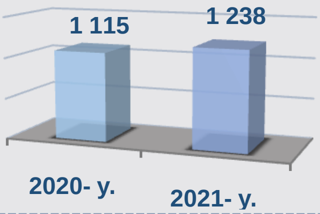

Oilaviy korxonalar

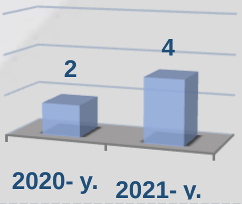

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

27,3
foizga oshdi

Xususiy korxonalar

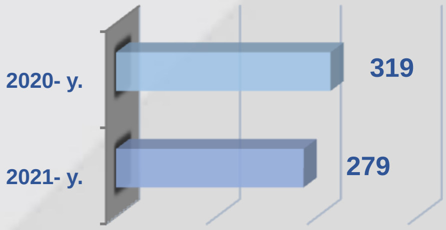

12,5
foizga kamaygan

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2021- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 6,7 foizga oshdi

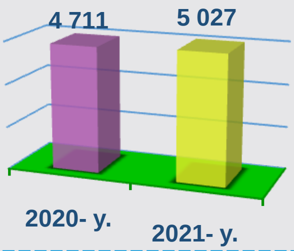

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

6,8 foizga oshdi

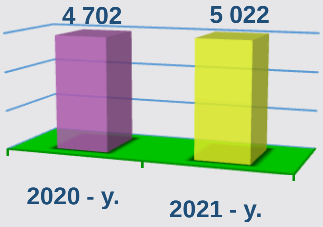

Mikrofirmalar

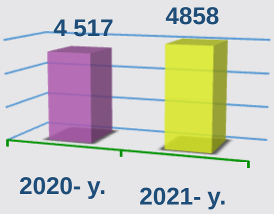

Kichik korxonalar

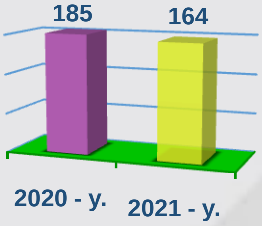

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

14,6 foizga oshdi

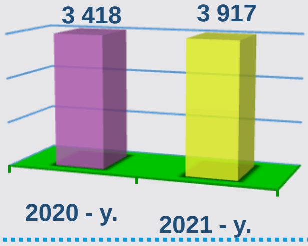

Oilaviy korxonalar

16,0 foizga oshdi

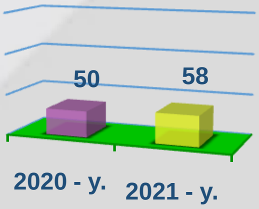

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan **14,8** foizga kamaygan

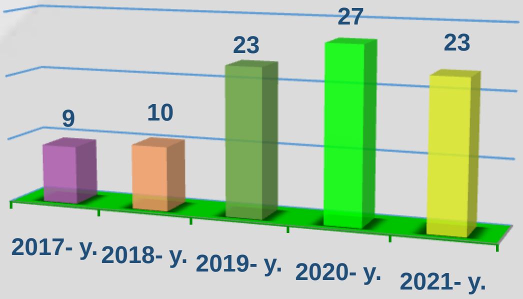

Xususiy korxonalar

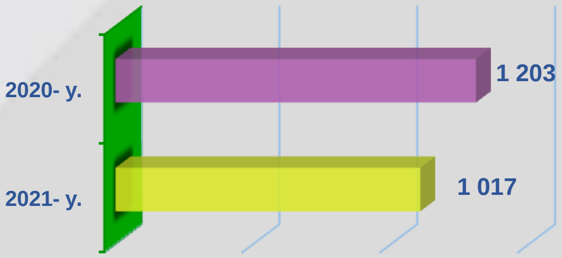

17,5 foizga kamaygan

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

(2021- yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

14 821 ro‘yxatdan o‘tgan
- **14 311** kichik korxonalar
- **510** mikrofirmalar

13 783 faoliyat ko‘rsatayotgan
- **13 283** kichik korxonalar
- **500** mikrofirmalar

2 153 2021- yilda yangi tashkil etilgan
- **2 137** kichik korxonalar
- **16** mikrofirmalar

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 2021- yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

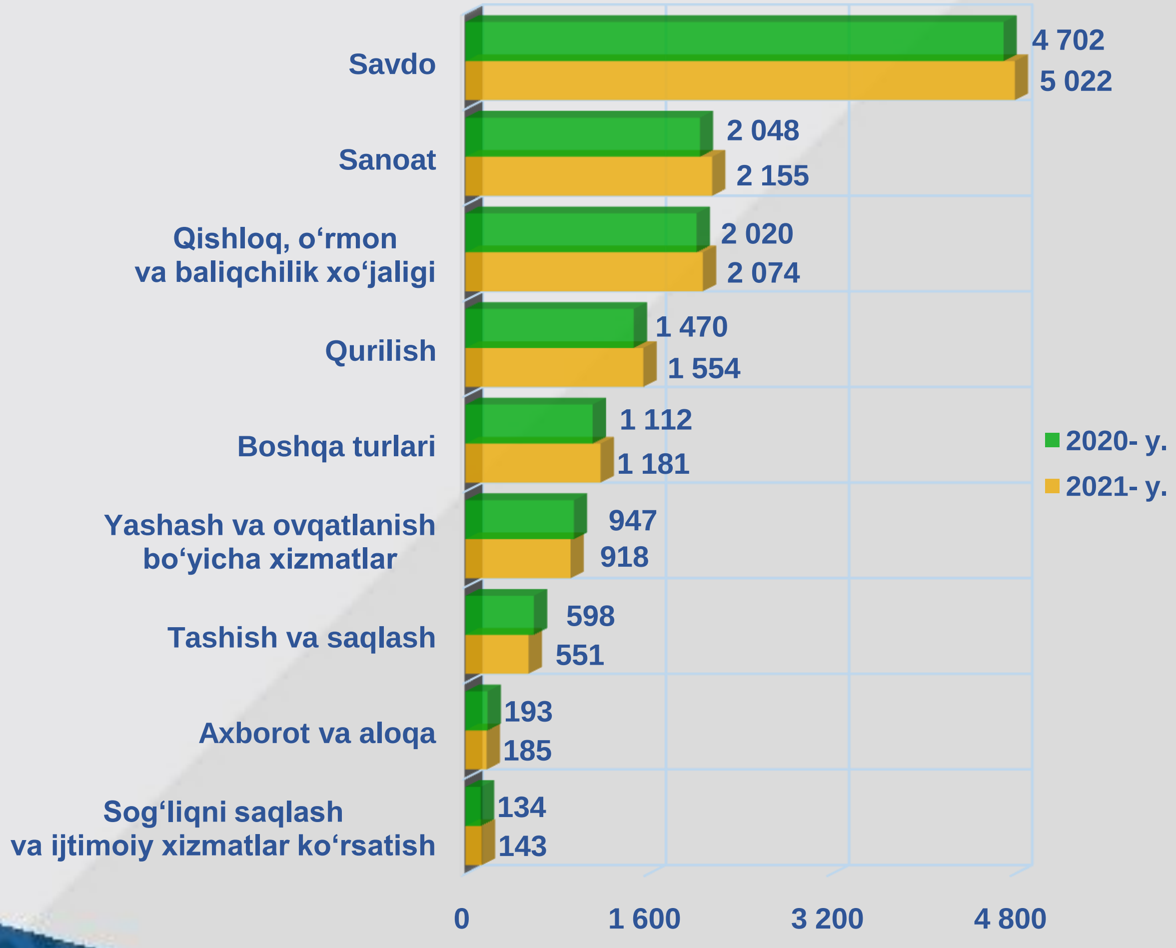

Oilaviy korxonalar soni

(2021- yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

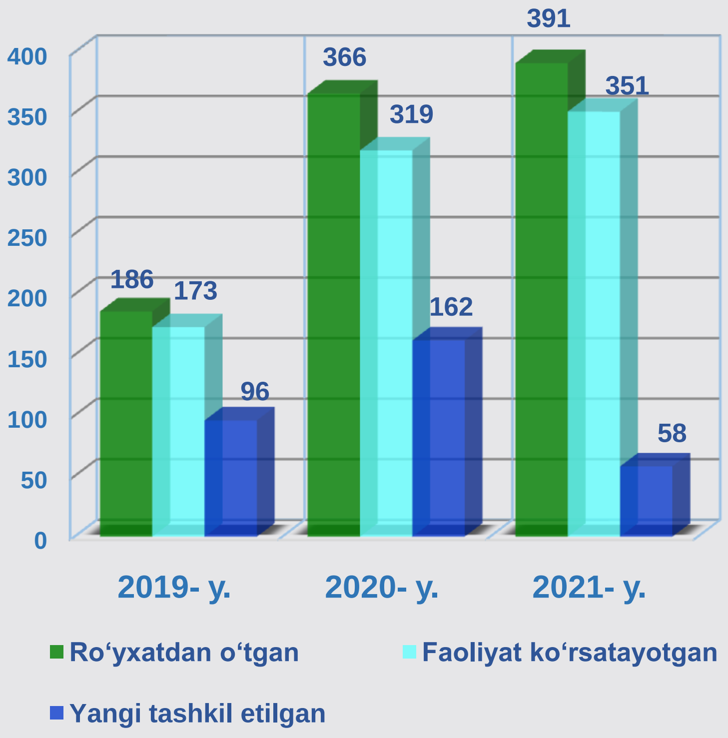

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tgan oilaviy korxonalar soni 2021- yilning 1-dekabr holatiga ko‘ra 391 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 25 taga yoki 6,8 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 351 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 32 taga yoki 10,0 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

2021- yil yanvar-noyabr oyida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni 58 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 104 taga yoki 64,2 % ga kamayganligini ko‘rish mumkin.

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni

(2021- yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2021- yilning 1-dekabr holatiga ko‘ra 11 364 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 1 171 taga yoki 11,5 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 10 630 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 1 021 taga yoki 10,6 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

2021- yil yanvar-noyabr oyida yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 1 964 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 418 taga yoki 17,5 % ga kamayganligini ko‘rish mumkin.

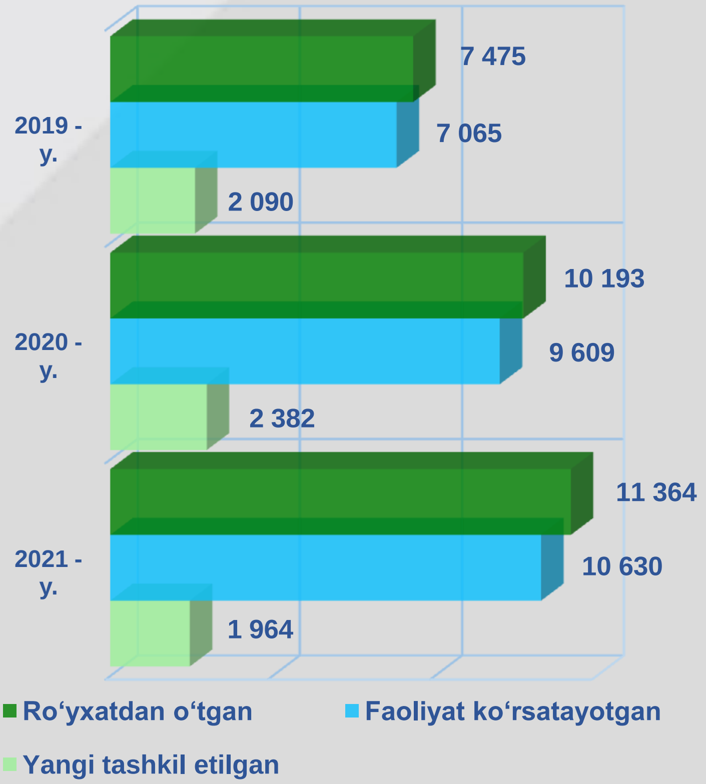

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni

(2021- yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

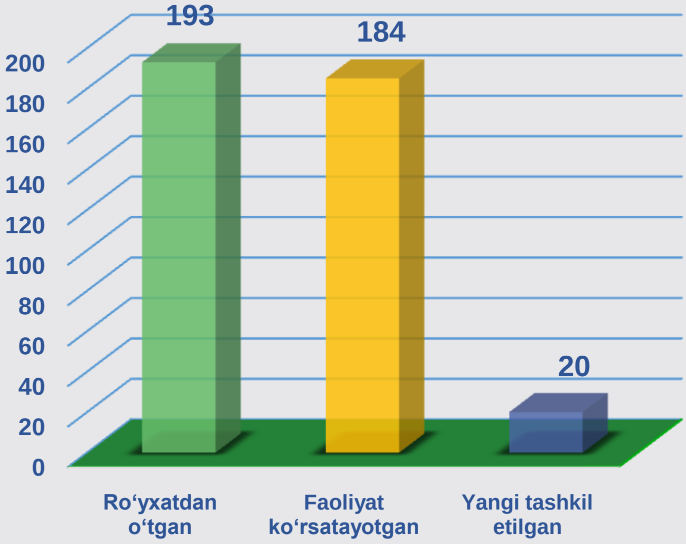

Ro‘yxatdan o‘tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni 2021- yil 1-dekabr holatiga ko‘ra 193 tani tashkil etib, ulardan 184 tasi yoki 95,9 % i faoliyat ko‘rsatmoqda. Bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan olganda 2 taga yoki 1,0 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

2021-yilning yanvar-noyabr oylarida Sirdaryo viloyatida 20 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2021- yil 1 - dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 3,1 foizga kamaygan

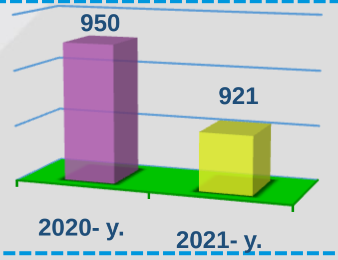

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

Mikrofirmalar

Kichik korxonalar

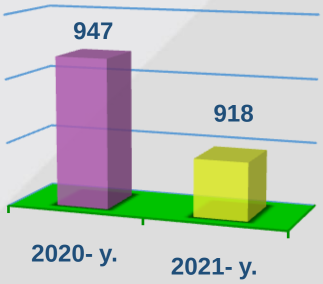

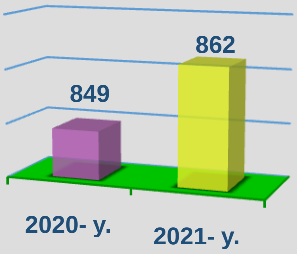

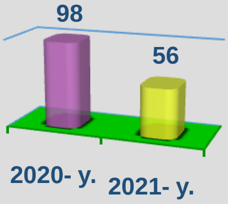

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning davlatlar kesimida soni

(2021- yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

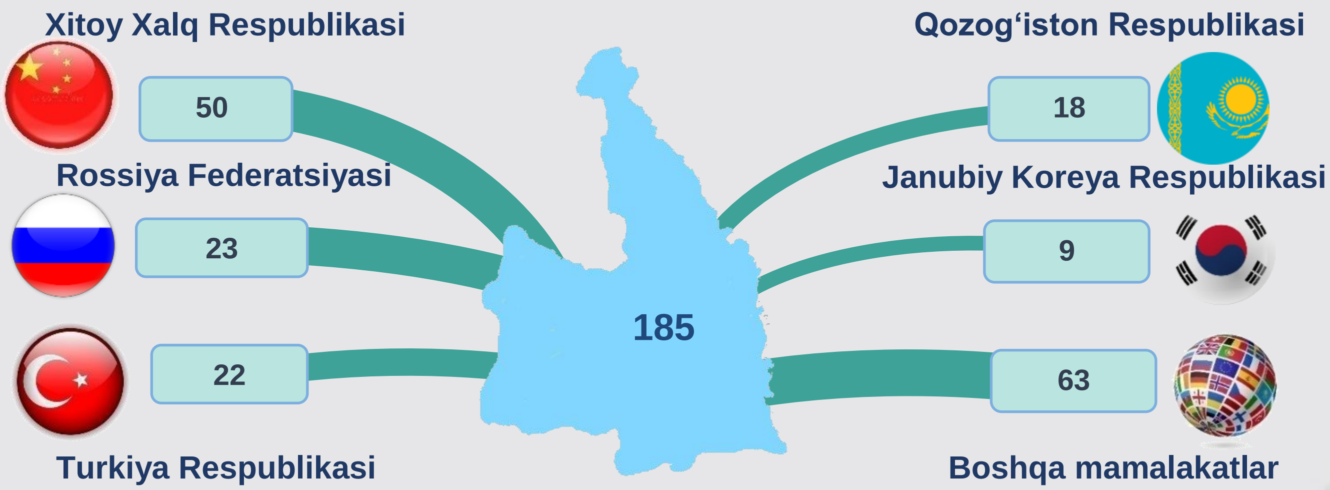

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 2021- yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

	2017- yil	2018- yil	2019- yil	2020- yil	2021- yil
Jami	**84**	**106**	**157**	**187**	**185**
shu jumladan:					
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	4	8	10	16	18
Sanoat	62	74	103	117	114
Qurilish	3	6	8	11	14
Savdo	9	10	23	27	23
Tashish va saqlash	3	3	6	4	4
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	-	1	1	2	1
Axborot va aloqa	-	-	2	2	1
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	-	-	-	-	-
Boshqa turlar	3	4	4	8	10

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2021- yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

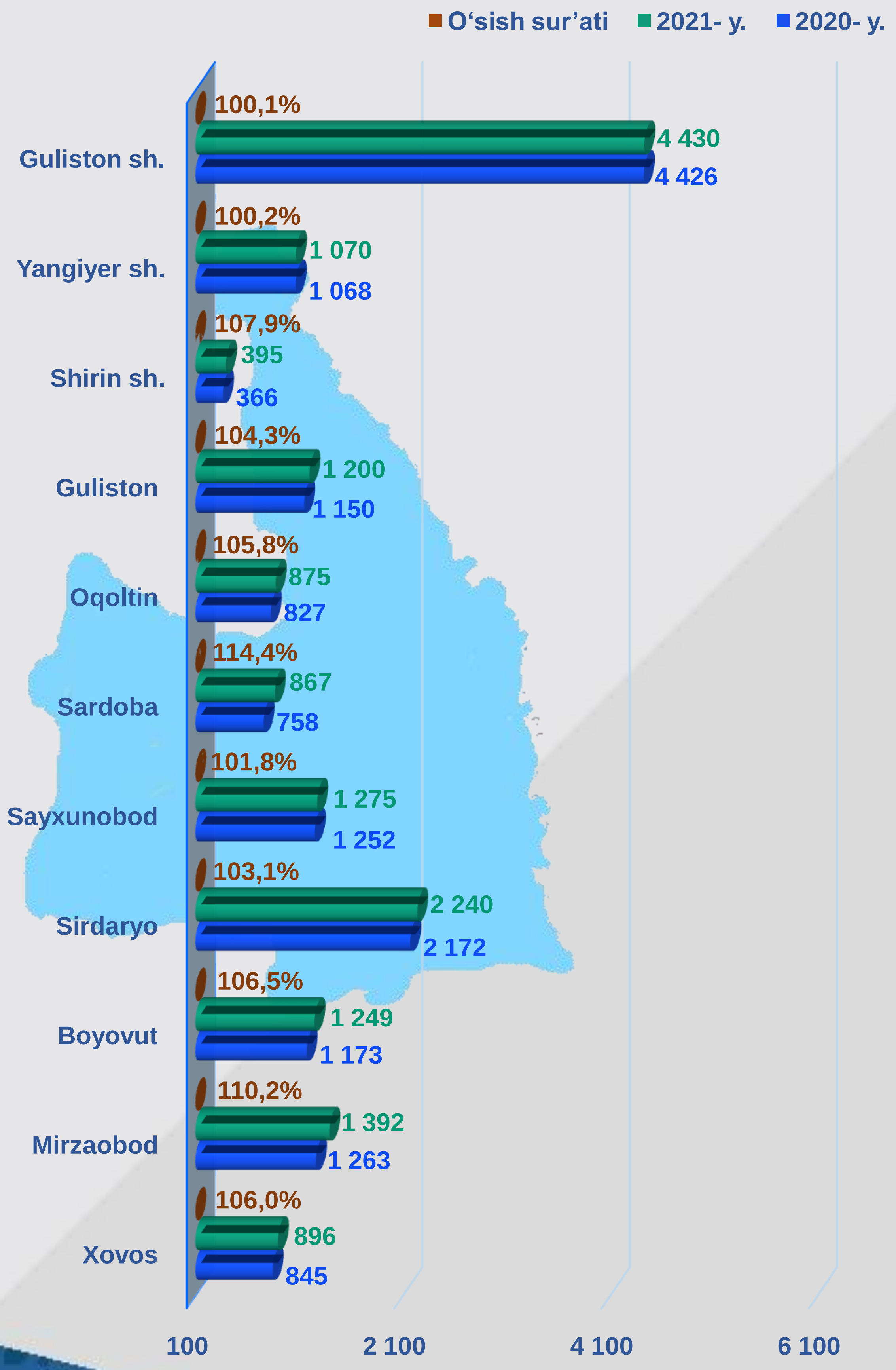

Hududlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni

(2021- yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

	Jami	*shundan:*	
		qo‘shma korxona	xorijiy korxona
Sirdaryo viloyati	**185**	**118**	**67**
Guliston sh.	**45**	27	18
Yangiyer sh.	**23**	12	11
Shirin sh.	**5**	5	-
Oqoltin	**4**	1	3
Boyovut	**8**	3	5
Sayxunobod	**10**	6	4
Guliston	**5**	4	1
Sardoba	**10**	6	4
Mirzaobod	**15**	9	6
Sirdaryo	**53**	43	10
Xovos	**7**	2	5

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning asosiy qismi Sirdaryo tumanida 53 ta (umumiy miqdoridagi ulushi 28,6 %), Guliston shahrida 45 ta (24,3 %), Yangiyer shahrida 23 ta (12,4 %), Mirzaobod tumanida 15 ta (8,1 %) hamda Sayxunobod tumanida 10 tani (5,4 %) qolganlari (21,2%) tashkil etadi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlarning hududlar bo‘yicha soni

(2021- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

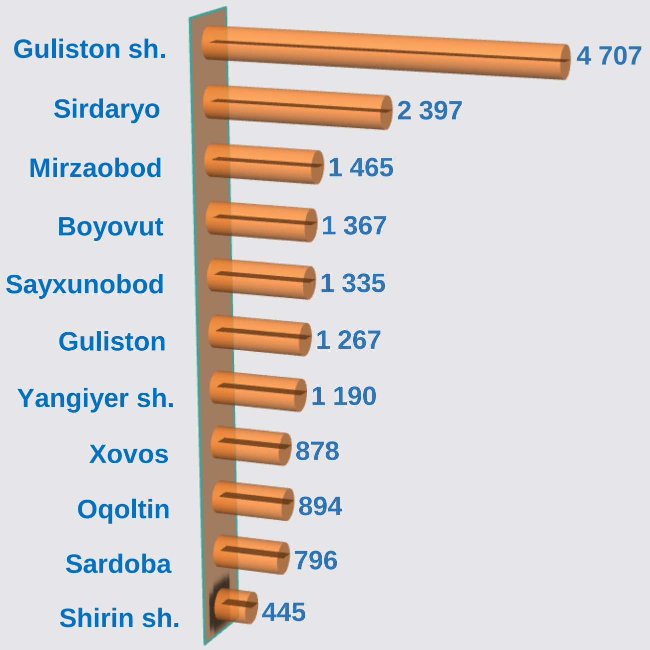

2021- yil 1- dekabr holatiga ko‘ra ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda ularning ulushi Guliston shahri (27,6 %), Yangiyer shahri (7,0 %), Shirin shahri (2,6 %), Sirdaryo (14,1 %), Sayxunobod (7,8 %), Boyovut (8,0 %), Guliston (7,4 %), Mirzaobod (8,6 %), Oqoltin (5,8 %), Xovos (5,7 %), Sardoba (5,4 %) tumanlari hissalariga to‘g‘ri keladi.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning hududlar bo‘yicha soni

(2021-yil yanvar-noyabr oyida, birlikda)

2021- yil yanvar-noyabr oyida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda, ularning soni Guliston shahri (26,3 %), Yangiyer shahri (6,2 %), Shirin shahri (3,2 %), Sirdaryo (14,4 %), Sayxunobod (8,3 %), Boyovut (8,0 %), Guliston (6,6 %), Mirzaobod (8,8 %), Oqoltin (6,2 %), Xovos (5,4 %), Sardoba (6,6 %) tumanlari hissalariga to‘g‘ri keladi.

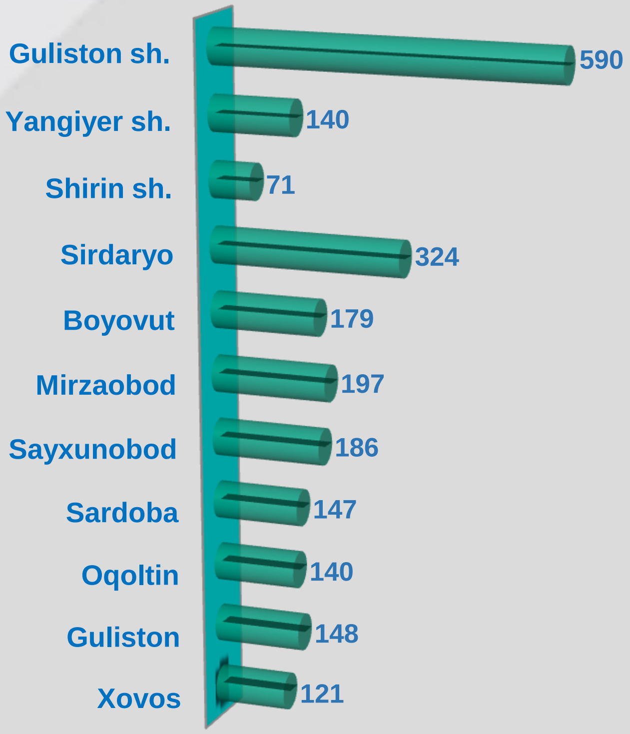

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalarning hududlar kesimidagi soni

(2021- yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

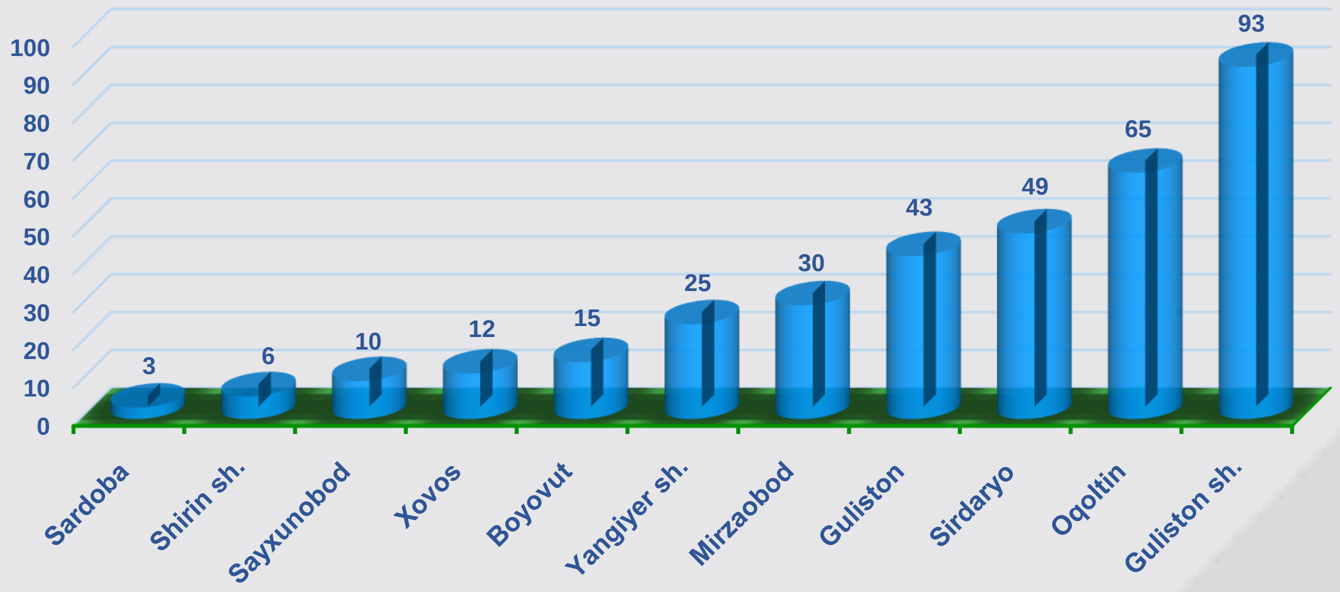

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlarning hududlar kesimidagi soni

(2021- yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda)

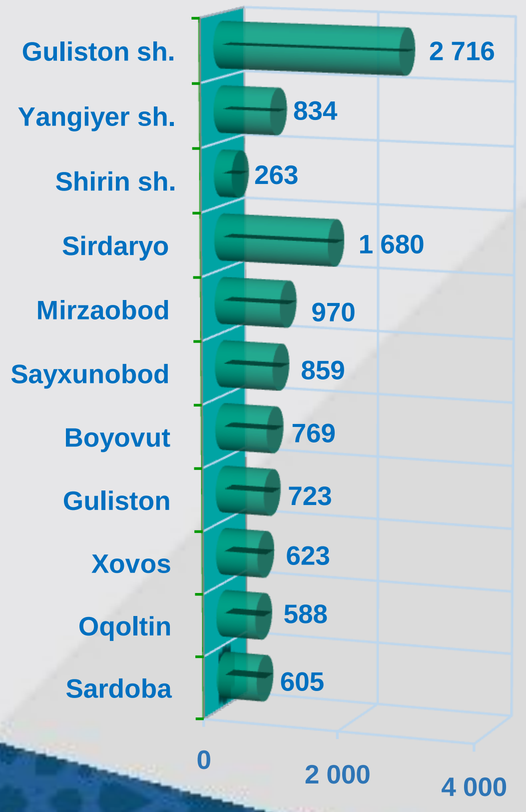

2021-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar hududlar kesimida taqsimlanganda ularning ulushi, Guliston shahri (25,6 %), Yangiyer shahri (7,8 %), Shirin shahri (2,5 %), Sirdaryo (15,8 %), Sayxunobod (8,1 %), Boyovut (7,2 %), Guliston (6,8 %), Mirzaobod (9,1 %), Oqoltin (5,5 %), Xovos (5,9 %) va Sardoba (5,7 %) tumanlari hissalariga tegishli.

Hududlar kesimida jami xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalarning qo‘shma korxona va xorijiy korxonalarga taqsimlanishi

(2021- yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, jamiga nisbatan ulushi, % da)

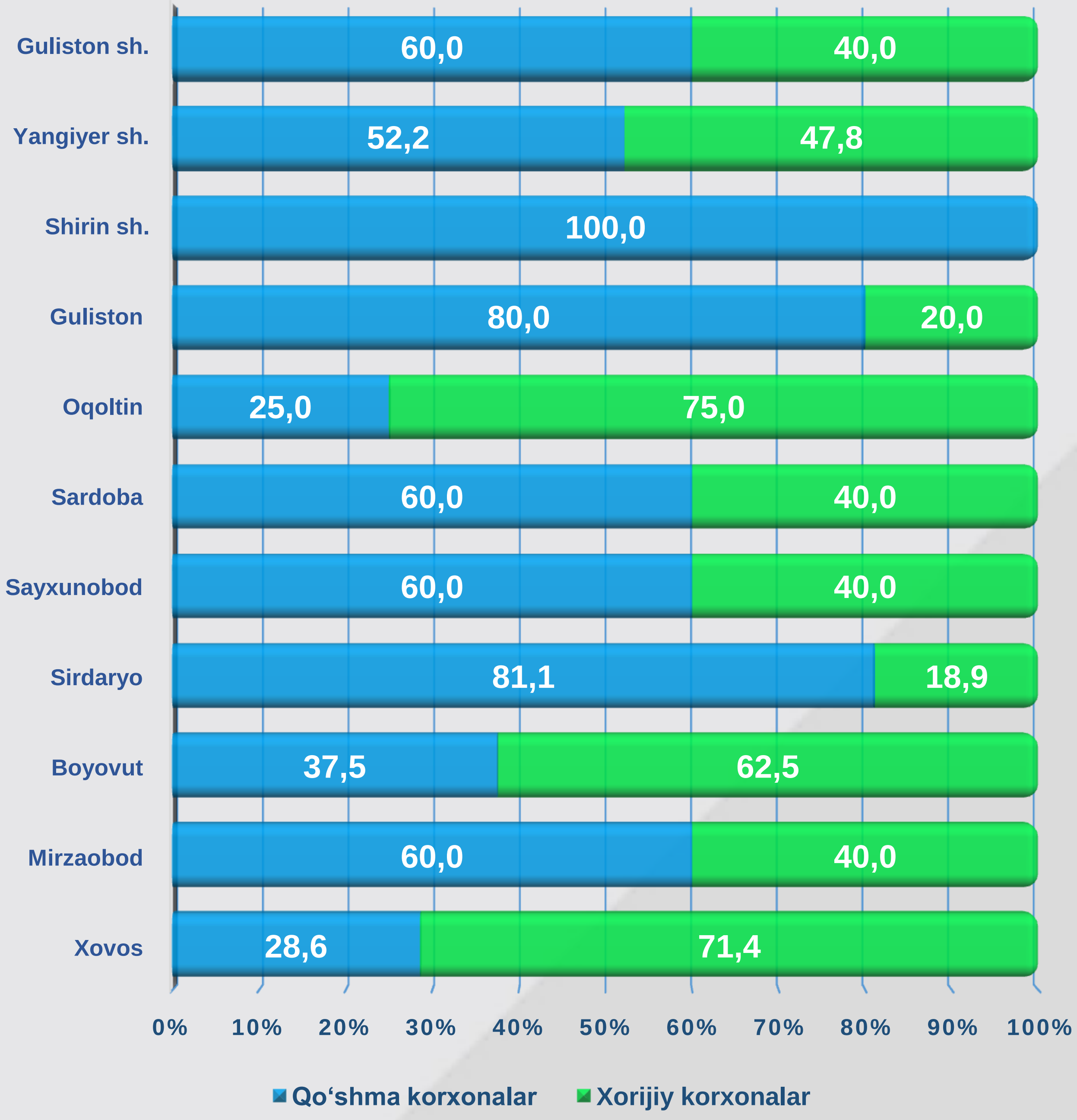

2017-2021- yillarda rivojlanishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha “Harakatlar strategiyasi”ning uchinchi muhim yo‘nalishi - xalqaro iqtisodiy hamkorlikni yanada rivojlantirish hisoblanadi. Xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonini o‘sib borishi, eng avvalo, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining qonuniy asoslari takomillashib borayotgani bilan izohlanadi.

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalarning hududlar bo‘yicha soni

(2021- yilning yanvar - noyabr oyida, birlikda)

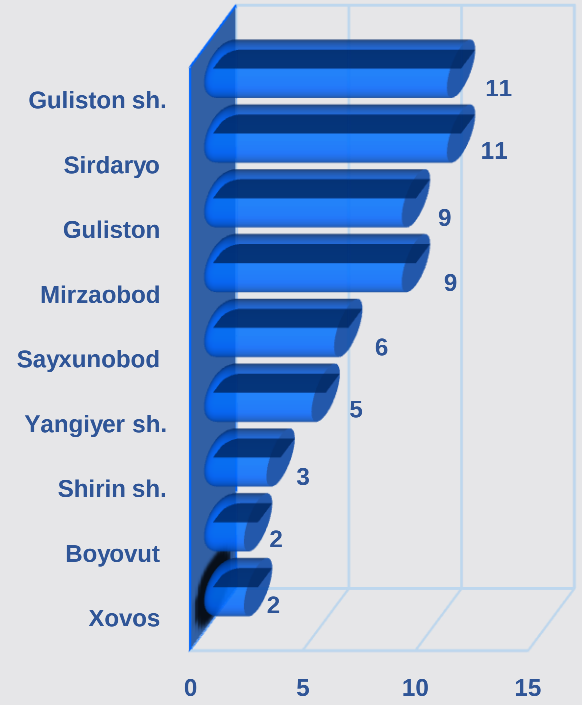

2021-yilning yanvar-noyabr oyida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar, hududlar kesimida taqsimlanganda Guliston shahri (20,0 %), Yangiyer shahri (9,1 %), Shirin shahri (5,5 %), Sirdaryo (20,0 %), Sayxunobod (10,9 %), Boyovut (3,6 %), Guliston (16,4 %), Mirzaobod (16,4 %), Xovos (3,6 %) tumanlari ulushiga to‘g‘ri keladi.

Hududlar kesimida yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(2021- yilning yanvar - noyabr oyida, birlikda)

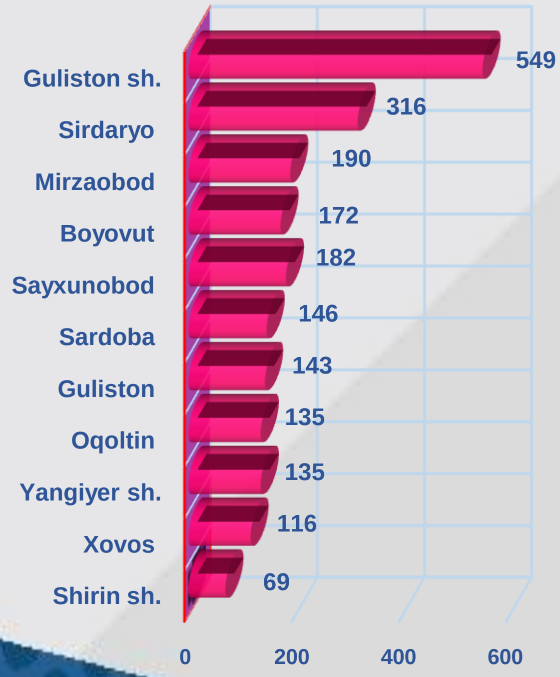

O‘tgan yilga nisbatan % da

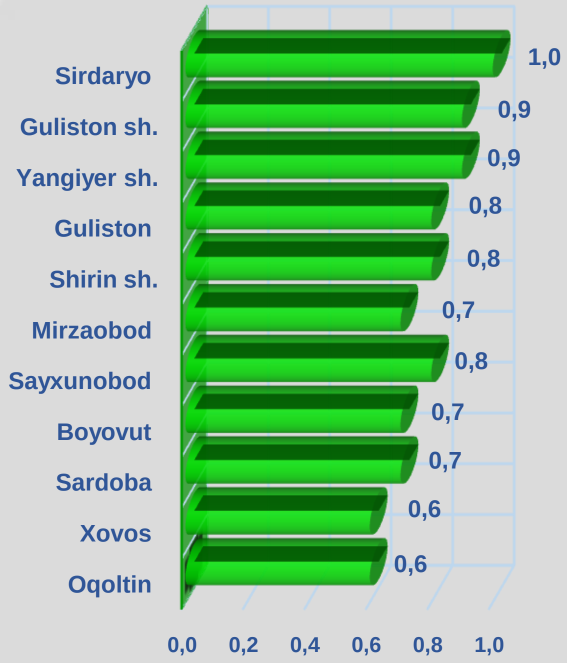

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri - axborot-ma’lumotnoma tusidagi, vaqti-vaqti bilan yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxona va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan korxona va tashkilotlar - ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar - ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar - ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Kichik korxona va mikrofirmalar - O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 275-son qarorining 1-ilovasiga muvofiq kichik tadbirkorlik subyektlariga ajratiladi.

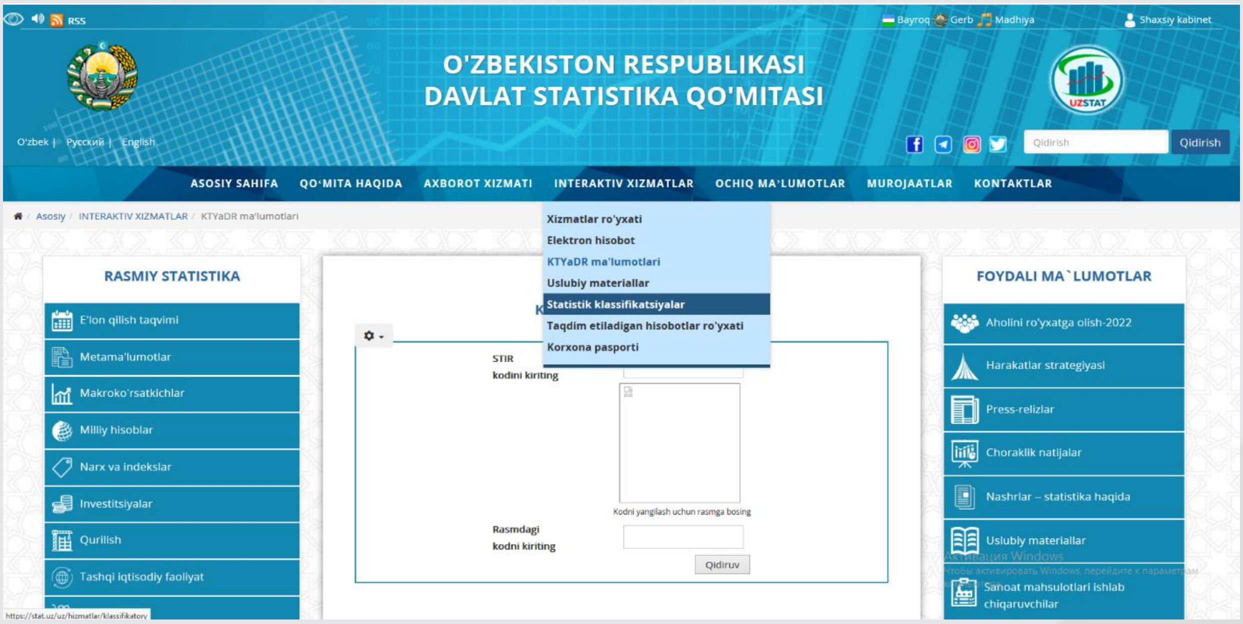

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Davlat statistika qo‘mitasining **www.stat.uz** va Sirdaryo viloyati statistika boshqarmasining **www.sirstat.uz** rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Sirdaryo viloyati statistika boshqarmasi
Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: (67) 236-86-37